

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Відокремлений структурний підрозділ
«Педагогічний фаховий коледж
Львівського національного університету імені Івана Франка»

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні циклової комісії фахових дисциплін
початкової освіти

(протокол № 1 від «30» 08 2023р.)

Голова циклової комісії Оксана СОБОЛЕВСЬКА

СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ОСНОВИ МЕДИЧНИХ ЗНАНЬ»

Освітньо-професійний ступінь	«фаховий молодший бакалавр»
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	013 Початкова освіта
Освітньо-професійна програма	Початкова освіта
Форма навчання	денна

**Силабус курсу «ОСНОВИ МЕДИЧНИХ ЗНАНЬ»
2023-2024 навчального року**

Назва курсу	«Основи медичних знань»
Адреса викладання курсу	вул. Туган-Барановського, 7
Циклова комісія за якою закріплена дисципліна	Фахових дисциплін початкової освіти
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта / Педагогіка, 013 Початкова освіта
Викладач курсу	Гриньо Людмила Ярославівна
Контактна інформація викладачів	lyudmyla.hryno@lnu.edu.ua ludmyla-grinyo@ukr.net
Консультації по курсу відбуваються	<p>У день викладання курсу відповідно до розкладу .</p> <p>Також проводяться онлайн консультації на платформі Microsoft Teams. Для погодження часу онлайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.</p>
Сторінка курсу	https://pedcollege.lnu.edu.ua/course/osnovy-medychny-znan-pochatkova-osvita
Інформація про курс	<p>Нормативна навчальна дисципліна читається для студентів І-го курсу, спеціальності 013 Початкова освіта впродовж другого семестру в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).</p>
Коротка анотація курсу	<p>Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб ознайомити здобувачів з основними методами і прийомами надання першої допомоги при нещасних випадках, травмах, кровотечах, отруєннях і загрозливих для життя станах.</p> <p>Курс спрямований на вивчення долікарської медичної допомоги в загрозливих для життя станах при загальних захворюваннях внутрішніх органів, при травмах, нещасних випадках та отруєннях.</p>
Мета та цілі курсу	<p>Метою вивчення нормативної дисципліни є: формування теоретичних знань про основні методи і прийоми надання першої допомоги при нещасних випадках, травмах, кровотечах, отруєннях і загрозливих для життя станах, а також базових понять загальної та спеціальної патології, діагностичних ознаки захворювань внутрішніх органів, основ догляду за хворими та</p>

	<p>методів профілактики різноманітних захворювань.</p> <p>Для досягнення мети визначаються такі цілі: викласти теоретичні основи першої допомоги при різноманітних невідкладних станах, гострих захворюваннях; сприяти засвоєнню принципів профілактичних заходів; - дати уявлення про сучасний стан розвитку основ медичних знань; озброїти знаннями закономірностей змін у стані здоров'я, факторах соціально-економічного, біологічного, антропогенного, медичного характеру, що впливають на нього; - опанувати практичними навичками надання першої медичної допомоги.</p>
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вільчинський В.І., Ільчинська У.В., Рафалюк М.І., Цимбал Н.М.. Основи медичних знань туриста: навчальний посібник. Київ: Олді-Плюс, 2021. 152с. 2. Денесюк В.І. Внутрішня медицина: підручник для студентів закладів вищої медичної підготовки III-IV рівня акредитації та лікарів післядипломної освіти на основі рекомендацій доказової медицини. Київ: Арістей, 2019. 960с. 3. Толочик І.Л., Кучерук Є.Ф. Основи медичних знань. Київ: Олді-Плюс, 2020. 160с. <p style="text-align: center;">Допоміжна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Будзин В., Гузій О. Основи медичних знань: навчальний посібник. Львів: ЛДУФК, 2018. 160с. 2. Волянський П.Б., Гризовський А.М., Гурев А.М. Домедична підготовка на місці події: практичний посібник. Херсон: Гельветика, 2020. 224с. 3. Екстрена та невідкладна медична допомога : навчальний посібник / Бодулев О. Ю., Дикий О. М., Могильник А. І., заг. ред.: Шкурупія Д. А. 2-ге вид., Вінниця : Нова Книга, 2018. 240 с. 4. Екстренна та невідкладна медична допомога. Том I: допомога травмованим на догоспітальному етапі: національний підручник / В.О. Крилюк, С.О. Гур'єв, Г.В. Загорій, А.А. Гудима, Н.І. Іскра, Київ. 2017. 504 с. 5. Козлова О.Ф. Домедична допомога: навчально-методичний посібник. Київ: Медицина, 2017. 49с. 6. Невідкладна медична допомога на догоспітальному етапі : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації / В. А. 2-е вид., Івано-Франківськ : Симфонія Форте, 2018. 515 с. 7. Тарасюк В. С. Медицина надзвичайних ситуацій. Організація надання першої медичної допомоги . Київ: Медицина, 2017. 528 с. 8. Тарасюк В.С., Матвійчук М.В., Паламар І.В. Перша екстрена і тактична медична допомога на догоспітальному етапі :навчальний посібник. Київ: Медицина, 2021. 480с. 9. Федоняк Я.І. Основи медичних знань та долікарська допомога: підручник для студентів вищих навчальних закладів III-IV рівня акредитації. Київ: Богдан, 2017. 728с. <p style="text-align: center;">Інтернет ресурси:</p> <p>http://healt.ucoz.ua/ Сайт «Основи медичних знань» [Електронний ресурс]: Режим доступу:</p> <p>http://www.newlibrary.ru: Нова електронна бібліотека Основи медичних знань [Електронний ресурс]</p>

	http://www.twirpx.com/file/1198103/ / Р. О. Валецька // Режим доступу до ресурсу:
Тривалість курсу	I семестр, 90 год., 3 кредити.
Обсяг курсу	34 години аудиторних занять, з них: лекції – 18 год, практичні заняття – 16 год. та 56 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	Після вивчення курсу студенти повинні знати: <ul style="list-style-type: none"> - основи анатомії та фізіології організму людини; - питання загальної та особистої гігієни; - основні ознаки патологічних станів у дітей; - основи надання допомоги при деяких патологічних станах (опіках, відмороженнях, ушкодженнях електричним струмом, хімічних опіках, отруєннях, переломах, кровотечах, пораненнях тощо) і раптових захворюваннях, в звичайних умовах, та в екстремальних ситуаціях; - основи долікарської діагностики, класифікацію раптових захворювань та патологічних станів; - техніку надання долікарської допомоги в різних умовах, спрямовану на попередження ускладнень та спасіння життя потерпілого. <p style="text-align: center;">Вміти :</p> <ul style="list-style-type: none"> - вміти використовувати отримані знання на практиці у педагогічній роботі, а також в побуті та особистому житті; - володіти навичками реанімації; - володіти навичками діагностики та класифікації раптових захворювань, патологічних станів; - володіти технікою надання долікарської допомоги при травмах, кровотечах, утопленні, задусі, ураженнях хімічними і фізичними факторами та при отруєннях; - володіти навичками надання першої допомоги при укусах змій, шкідливих комах, собак та інших тварин; - володіти технікою десмургії, транспортної іммобілізації; - вміло користуватись доступними лікарськими препаратами. <p style="text-align: center;">Набудуть компетентності:</p> <p style="text-align: center;">Загальні компетентності:</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 5 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 6 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 9. Здатність до міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня (соціальна компетентність)</p> <p style="text-align: center;">Спеціальні компетентності</p> <p>СК 3. Здатність до використання відкритих ресурсів, інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі.</p> <p>СК 11. Здатність до роботи в команді з профільними фахівцями для надання додаткової підтримки особам з особливими освітніми потребами.</p>

	СК 12. Здатність до організації здоров'язбережувального, безпечного, розвивального, інклюзивного освітнього середовища.
Результати навчання	РН 11. Створювати безпечні, психологічно комфортні умови освітнього процесу, використовувати прийоми попередження та протидії булінгу, надавати домедичну допомогу. РН 13. Створювати здоров'язбережувальне освітнє середовище, зорієнтоване на особистісний розвиток молодших школярів. РН 14. Враховувати при створенні освітнього середовища індивідуальні потреби учнів. РН 17. Інтегрувати інновації у власну педагогічну практику, адаптувати їх до різних умов освітнього процесу та сучасних вимог до педагогічної діяльності з урахуванням особливостей діяльності закладу освіти, індивідуальних потреб учнів.
Ключові слова	Перша медична допомога, етіологія, патогенез, клініка, симптоматика, невідкладні стани, реанімаційні заходи, профілактика.
Формат курсу	Очний (денний). Проведення лекцій і консультацій для кращого розуміння тем
Теми	Подано у таблиці
Підсумковий контроль, форма	Іспит у кінці семестру.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з анатомії, фізіології дітей шкільного віку, безпеки життєдіяльності та охорони праці достатніх для сприйняття невідкладних станів та першої медичної допомоги при них.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекції, презентації, інтерактивні вправи, практичні вправи, творчі індивідуальні, групові та підгрупові завдання, дискусія.
Необхідне обладнання	Персональний комп'ютер, проектор, таблиці, стенди, тренажер серцево-легеневої реанімації.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Поточний контроль знань студентів відбувається під час проведення практичних занять. Модульний контроль проводиться 2 рази впродовж семестру. Семестр закінчується задачею іспиту з навчальної дисципліни. Оцінювання знань за навчальною дисципліною відбувається на підставі накопичених балів за результатами поточного та підсумкового контролю всіх видів згідно зі шкалою оцінювання.</p> <p>Оцінювання знань студентів здійснюється впродовж семестру за 100-бальною шкалою за такими видами робіт:</p> <ul style="list-style-type: none"> - модульні контрольні роботи. Програмою передбачено дві модульні контрольні роботи. Студент за одну роботу може отримати максимально 10 балів (10x2=20);

	<p>- практичні заняття. За виконання практичних занять студент може впродовж семестру отримати 24 балів. Програмою передбачено 6 практичних занять. За одне заняття студент отримує 4 балів;</p> <p>- самостійна робота. За самостійну роботу (науково-пошукові і творчі роботи, реферат, доповідь, створення презентацій) впродовж семестру студент набирає 6 балів.</p> <p>На іспиті студент максимально може набрати 50 балів.</p> <p>- Іспит передбачає три питання. Перше і друге питання передбачає виявлення рівня знань студентів теоретичного характеру і оцінюється максимально по 20 балів.</p> <p><i>Третє питання</i> потребує короткої відповіді, котра розкриває сутність того чи іншого поняття або теоретичного положення, оцінюється максимально 10 балами.</p> <p>Очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями і характеризуватимуться самостійністю суджень та вмінням робити власні висновки. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для незарахування викладачем, незалежно від масштабу плагіату, обману.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем, виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студент заохочується до використання також й іншої літератури, якої немає серед рекомендованих.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до іспиту</p>	<p>Теоретичний блок</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Здоров'я та його складові. Хвороба як порушення життєдіяльності організму людини. 2. Закономірності росту та розвитку дитячого організму. 3. Диспансеризація, особливості її проведення в дошкільному віці. 4. Групи здоров'я дітей. 5. Оцінка фізичного стану здоров'я дітей та підлітків. 6. Інфекційний процес, його періоди. Класифікація інфекційних захворювань. 7. Дифтерія, збудник, шлях передачі, основні симптоми, ускладнення та профілактика. 8. Кашлюк, збудник, шлях передачі, основні симптоми, ускладнення та профілактика. 9. Кір, збудник, шлях передачі, основні симптоми, ускладнення та профілактика. 10. Краснуха, збудник, шлях передачі, основні симптоми, ускладнення та профілактика. 11. Скарлатина, збудник, шлях передачі, основні симптоми, ускладнення та профілактика. 12. Вітряна віспа, збудник, шлях передачі, основні симптоми, ускладнення та профілактика. 13. Інфекційні хвороби органів дихання (грип, атипова

пневмонія)

14. Туберкульоз, збудник, шлях передачі, основні симптоми, ускладнення та профілактика.
15. Кишкові інфекції. Сальмонельоз, дизинтерія. Особливості, збудники, профілактика.
16. Гастрит. Основні симптоми, причини, профілактика.
17. Гельмінтози та їх профілактика.
18. Порушення зору. Причини, ознаки, попередження цих порушень.
19. Причини порушень слуху, їх причини, ускладнення.
20. Професійні захворювання голосового апарату (ларингіт, вузлики, контактні виразки, фонастенія).
21. Ознаки нормальної постави. Сколіози, лордоз, кіфози, їх причини, профілактика.
22. Плоскостопість вроджена та набута, її перші ознаки. Профілактика плоскостопості.
23. Неврози у дітей: неврастенія, невроз страху, невроз нав'язливих станів, істерія, їх причини, запобігання.
23. Бронхіальна астма, її характерні симптоми. Перша медична допомога.
24. Ішемічна хвороба серця, її форми прояву, причини, перша медична допомога.
25. Гіпертонічний криз, причини, ознаки, перша медична допомога, профілактика.
26. Гостре отруєння, причини, ознаки, перша медична допомога.
27. Печінкова колька, ниркова колька, цистит, їх причини, ознаки, перша медична допомога.
28. Поняття про цукровий діабет, їх причини, ознаки, перша медична допомога.
29. Травми, фактори, що їх спричиняють. Закриті та відкриті травми, ускладнення. Дитячий травматизм.
30. Травматичний шок, його причини. Перша медична допомога при травматичному шоку.
31. Визначення кровотеч. Патологічні і травматичні, зовнішні і внутрішні, приховані, первинні і вторинні кровотечі.
32. Класифікація кровотеч за типом ушкоджених судин.
33. Методи тимчасової зупинки кровотечі.
34. Поняття про реанімацію. Термінальні стани (передагонія, агонія, клінічна смерть), причини, тривалість, ознаки.
35. Методи проведення реанімації, їх загальна характеристика та анатомо-фізіологічні основи.
36. Проведення реанімації у дітей, штучна вентиляція легень, техніка закритого масажу серця дітям.
37. Рани як механічні ушкодження шкіри і слизових оболонок. Види ран. .
38. Основні ознаки ран. Перша медична допомога при пораненнях, послідовність надання.
39. Асептика та антисептика - засоби запобігання раневій інфекції.
40. Перша медична допомога при пораненнях.
41. Закриті ушкодження тканин і органів, причини, види, ознаки, перша медична допомога.
42. Переломи, їх види, ознаки переломів. Особливості

- переломів кісток у дітей, перша медична допомога.
43. Імобілізація кісток при переломі. Показання до транспортної імобілізації.
44. Види опіків, їх ознаки. Опіки очей, дихальних шляхів. Перша медична допомога.
45. Відмороження та замерзання, основні ознаки, перша медична допомога.
46. Електротравма, ураження блискавкою, ознаки, перша медична допомога.
47. Закриті черепно-мозкові травми, причини, види, ознаки, перша медична допомога.
48. Травми хребта і спинного мозку, ознаки, перша медична допомога.
49. Гострі захворювання органів черевної порожнини. "Гострий" живіт, перша медична допомога.
50. Поняття про пов'язки. Види пов'язок (тверді, м'які).

Практичний блок

1. Розкрити суть поняття «Абсцес» , профілактику та надання долікарської допомоги.
2. Розкрити суть поняття «Алергія» , профілактику та надання долікарської допомоги.
3. Розкрити суть поняття «брадикардія, тахікардія» , профілактику та надання долікарської допомоги.
4. Розкрити суть поняття «Вади серця»
5. Розкрити суть поняття «Вивих» , профілактику та надання долікарської допомоги.
6. Розкрити суть поняття «Гарячка» , профілактику та надання долікарської допомоги.
7. Розкрити суть поняття «Гіпертензія артеріальна -» , профілактику та надання долікарської допомоги.
8. Розкрити суть поняття «Гіпоксія (кисневе голодування)» , профілактику та надання долікарської допомоги.
9. Розкрити суть поняття «Гострота зору», профілактика захворювань очей.
10. Розкрити суть поняття «Дисбактеріоз», профілактику та надання долікарської допомоги.
11. Розкрити суть поняття «Діарея (пронос)», профілактику та надання долікарської допомоги.
12. Розкрити суть поняття «Дихальна недостатність» , надання долікарської допомоги.
13. Розкрити суть поняття «Жовтяниця» .
14. Розкрити суть поняття «Імунітет»
15. Розкрити суть поняття «Ішемічна хвороба серця», профілактику та надання долікарської допомоги.
16. Розкрити суть поняття «Колапс» , надання долікарської допомоги.
17. Розкрити суть поняття «Кома» , надання долікарської допомоги.
18. Розкрити суть поняття «Некроз» , та надання долікарської допомоги.
19. Розкрити суть поняття «Остеохондроз»
20. Розкрити суть поняття «Перитоніт», надання долікарської допомоги.
21. Розкрити суть поняття «Реаніматологія»

	<p>22.Розкрити суть поняття «Сколіотична хвороба »</p> <p>23.Розкрити суть поняття «Фурункул », надання долікарської допомоги.</p> <p>24.Розкрити суть поняття «Ціаноз», надання долікарської допомоги.</p> <p>25.Розкрити суть поняття «Шок », надання долікарської допомоги.</p>
Опитування	Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано після вивчення курсу.

Схема курсу

Тиждень	Тема занять	Форма діяльності та обсяг годин	Термін виконання
Змістовий модуль І. Долікарська медична допомога в загрозливих для життя станах при загальних захворюваннях внутрішніх органів.			
1.	<p>Тема 1. Вступ. Предмет і задачі медичної підготовки. Створення безпечних, психологічно комфортних умов освітнього процесу. Предмет і задачі медичної підготовки. Поняття «Здоров'я» та «Хвороба». Причини, перебіг та прояв (симптоми та синдроми) хвороб. Комплексна оцінка стану здоров'я. Загальні принципи запобігання розвитку деяких хронічних патологічних станів. Профілактика професійних захворювань.</p>	Лекція – 2 год,	

2.	<p>Тема 2. Основні захворювання дихальної системи, невідкладні стани при них та перша допомога.</p> <p>Гострий та хронічний бронхіт: етіологія, патогенез, перебіг захворювання, перша медична допомога, профілактика. Бронхіальна астма. Види пневмоній: етіологія, патогенез, перебіг хвороб, можливі ускладнення. Надання першої медичної допомоги, профілактика. Туберкульоз – інфекційна хвороба. Особливості зараження та розповсюдження туберкульозу. Перебіг та форми захворювання, різноманітність симптоматики у носіїв та хворих на туберкульоз. Гігієнічні та протиепідемічні заходи, санітарно-просвітницька робота. Профілактика захворювань дихальної системи.</p>	Лекція – 2 год, самостійна робота – 6 год	
3.	<p>Дитячі інфекційні захворювання, створення здоров'язбережувального освітнього середовища для профілактики захворювань. Дифтерія, кір, краснуха вітряна віспа, скарлатина, коклюш, . Епідемічний паротит: епідеміологія, джерела інфекції, етіологія, патогенез, клінічні ознаки, ускладнення, принципи лікування, профілактичні заходи.</p>	Лекція – 2 год, самостійна робота – 6 год	
4.	<p>Тема 4. Основні захворювання травної системи, невідкладні стани при них та перша допомога.</p> <p>Кишкові інфекції та токсикоінфекції. Шляхи передачі, збудники інфекцій. Симптоми та клінічні ознаки. Профілактичні та протиепідемічні заходи. Види та форми гастриту: причини, перебіг хвороб, ознаки. Гострі харчові отруєння. Гепатити А, В, С як прояв інфекційного захворювання</p> <p>Профілактика захворювань травної системи.</p>	Лекція – 2 год, самостійна робота – 6 год	
5. 6.	<p>Тема 5. Основні захворювання серцево-судинної, невідкладні стани при них та перша допомога.</p> <p>Стенокардія, інфаркт міокарду: ознаки, симптоми, перебіг, особливості прояву, можливі ускладнення. Перша невідкладна допомога при інфаркті міокарду. Види реабілітації після перенесеного інфаркту міокарду.</p> <p>Гіпертонічний криз як прояв патологічного стану судинної системи. Види, причини, основні симптоми, ознаки, можливі ускладнення. Перша медична допомога при гіпертонічному кризі. Інсульт, як прояв ускладнення гіпертонічної хвороби. Основні симптоми та перша невідкладна допомога. Поняття гостра серцево-судинна</p>	Лекція – 2 год, Практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 6 год	

	недостатність, непритомність, колапс – перша медична допомога при них. Профілактика захворювань серцево-судинної системи.		
7.	<p>Тема 6. Захворювання зору, слуху, опорно-рухового апарату та їх профілактика та врахування при створенні освітнього середовища індивідуальних потреб учнів.</p> <p>Орган зору - функція. Короткозорість, косоокість, дальтонізм. Лікування та профілактика у дітей. Перша допомога при чужорідному тілі у оці. Вплив довготривалої роботи з комп'ютером. Гімнастика для очей.</p> <p>Орган слуху - будова, функція. Отит гострий та хронічний, розрив барабанної перетинки, чужорідні тіла вуха. Перша медична допомога, профілактика.</p> <p>Опорно-рухова система - будова, функція. Постава – правильне положення тіла під час сидіння, стояння, ходіння. Причини виникнення сколіозу, плоскостопості, ознаки та профілактика цих захворювань у дітей.</p>	Практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 6 год	
8.	Модульна контрольна робота 1.	Практичне заняття – 2 год,	
Змістовий модуль II. Долікарська медична допомога в загрозових для життя станах, при травмах, нещасних випадках та отруєннях			
9.	<p>Тема 7. Загальна характеристика травм. Фактори, що сприяють отриманню травми. Особливості травмування у дитячому віці та профілактика травм. Різновиди травмувань: відкриті та закриті переломи кісток, вивихи, розтягнення зв'язок, розрив зв'язок, забій. Долікарська допомога при травмуванні. Засоби транспортування, методи транспортування при травмах.</p>	Лекція- 2 год	
10.		Практичне заняття 2 год, самостійна робота – 6 год	
11.	<p>Тема 8. Поняття про асептику та антисептику. Класифікація ран. Асептичні рани – операційні та інфіковані внаслідок травмування. Поверхневі – подряпини та проникаючі поранення, перша допомога при них. Послідовність надання першої допомоги. Види ран: резані, колоті, рублені, змішані, вогнестрільні, тощо. Особливості догляду за хворими.</p>	Лекція – 1 год, самостійна робота – 5 год	
12.	<p>Тема 9. Кровотечі, їх види, інноваційні методи тимчасової зупинки кровотеч та врахування індивідуальних особливостей учнів. Небезпека кровотеч, їх види. Внутрішні та зовнішні кровотечі. Артеріальна, венозна та капілярна кровотеча – ознаки, різниця між ними. Методи зупинки зовнішніх кровотеч. Загальна характеристика внутрішніх кровотеч та перша допомога. Методи і способи тимчасової зупинки кровотечі: туга</p>	Лекція – 1 год,	
13.		Практичне заняття 2 год, самостійна робота – 5 год	

	тампонада рани, накладання давлючої пов'язки, пальцеве притискання артерії до підлеглих кісткових утворень, максимальне згинання кінцівки у суглобі, використання джгута.		
14.	Тема 10. Перша медична допомога при зупинці дихання і кровообігу. Поняття про термінальні стани. Причини та основні ознаки термінальних станів. Етапи серцево-легеневої реанімації. Методика проведення штучної вентиляції легень шляхом «рот до рота» та «рот до носа». Техніка проведення закритого масажу серця у постраждалих різного віку.	Лекція – 2 год; самостійна робота – 5 год	
15. 16.	Тема 11. Десмургія. Визначення термінів «пов'язка» та «перев'язка». Види пов'язок Види та вимоги до перев'язувального матеріалу. Основні правила транспортної іммобілізації, накладання іммобілізуючих шин при вдарах, пораненнях, переломах різної локалізації Методи і техніка накладення пов'язок на голову, грудну клітину, ділянку живота і тазу, верхню та нижню кінцівки.	Лекція – 2 год, Практичне заняття – 2 год,	
17.	Тема 12. Перша медична допомога при електротравмі, опіках, відмороженні. Фактори, що зумовлюють ураження електрострумом та блискавкою. Місцеві та загальні ознаки електротравми. Послідовність надання першої медичної допомоги при електротравмах. Види опіків: термічні, хімічні, радіаційні. Особливості клінічної картини та першої медичної допомоги в залежності від ступеню опіку. Фактори, що сприяють загальному замерзанню та відмороженню. Послідовність надання першої медичної допомоги при відмороженні	Практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 5 год	
18.	Модульна контрольна робота 2.	Практичне заняття – 2 год,	